

Stadhouderslaan 200
Postbus 15
6170 AA Stein
T +31 (0)46 435 93 93
info@gemeentestein.nl
www.gemeentestein.nl

BTW NL 0017.31.105.B.02
KvK 5198 4997 0000
IBAN NL20 BNGH 0285 008 110
BIC BNGH NL2G

Datum: 13 mei 2025
Uw kenmerk:
Zaaknummer: 20250422155843
Behandeld door: A.J. Raaijmakers
Betreft: Schriftelijke vragen inzake Zeer Zorgwekkende Stoffen

Geachte fractie,

U heeft in uw brief van 16 april 2025 vragen ex artikel 155 1^e lid Gemeentewet en artikel 42 RvO gesteld inzake Zeer Zorgwekkende Stoffen. Hieronder treft u onze beantwoording van uw vragen aan.

Vraag 1

Gecombineerde Beoordelingsmethode: Kunt u uitleggen hoe de nieuwe Hazard Index-methode van het RIVM verschilt van de traditionele methoden voor het meten van schadelijke stoffen? Hoe zal deze methode worden toegepast in de praktijk voor de beoordeling van de uitstoot van Chemelot?

Het bevoegd gezag, voor Chemelot de provincie Limburg, legt vast in de vergunning welke stoffen een bedrijf mag uitstoten, de emissies. Aanvullend voert het bevoegd gezag ook een immissietoets uit. Bij deze immissietoets berekent of meet het bevoegd gezag buiten de poort van het bedrijf de concentratie van een aantal maatgevende stoffen, in ieder geval maatgevende zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Deze immissietoets is bedoeld om de omwonenden te beschermen tegen het inademen van emissies. De gemeten concentraties worden vervolgens per stof getoetst aan de norm, het maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR). Blijft de gemeten concentratie van een stof onder het MTR dan zijn er geen of nauwelijks gezondheidseffecten te verwachten. Komt de concentratie boven het MTR dan kan het bevoegd gezag extra maatregelen in de vergunning opnemen om de uitstoot terug te dringen.

De Hazard Index methode telt, simpel gezegd de risico's van de berekende of gemeten stoffen bij de immissietoets bij elkaar op. De gedachte hierachter is dat indien mensen gelijktijdig aan verschillende stoffen worden blootgesteld er een optellend (cumulatief) effect op de gezondheid kan ontstaan. De Hazard Index methode toetst de opgetelde risico's vervolgens aan hetzelfde risiconiveau, dat nu gehanteerd wordt bij de immissietoets. Als het mengsel boven het risiconiveau uitkomt dan is er sprake van een verhoogd risico.

**Dat maakt
Stein voor mij...**

De Hazard Index methode is een wetenschappelijk onderbouwde methode die het RIVM voorstelt te gebruiken om rekening te kunnen houden met een mengsel aan stoffen bij de immissietoets. Het is aan de politiek en beleidsmakers of en hoe deze te verankeren in regelgeving. Op dit moment heeft de Hazard Index methode geen juridische status.

Vraag 2

Monitoring en Rapportage: Welke maatregelen worden er momenteel genomen om de uitstoot van de drie specifieke kankerverwekkende stoffen (1,3-butadien, monovinylchloride en benzeen) te monitoren? Hoe vaak worden deze metingen uitgevoerd en hoe worden de resultaten gecommuniceerd naar de inwoners?

De drie specifieke stoffen worden gemeten bij het meetpunt Vouershof door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL). Het jaarlijks aantal metingen varieert van rond de 9000 (in 2018) tot ongeveer 17.000 - 20.000 (in de jaren erna). Het meetpunt is gekozen, omdat op dat punt de hoogste concentraties te verwachten zijn buiten het Chemelotterrein. Bij relevante ontwikkelingen of constatering worden Provinciale Staten door het College van Gedeputeerde Staten geïnformeerd.

Vraag 3

Gezondheidsonderzoek: Hoe staat het met het RIVM-gezondheidsonderzoek dat is aangekondigd? Wat zijn de specifieke doelstellingen en wanneer kunnen we resultaten van dat vooronderzoek verwachten?

Het doel van de Verkenning gezondheid omwonenden van Chemelot is om enerzijds in beeld te krijgen wat er allemaal al bekend is over gezondheidsrisico's van het industriegebied op de gezondheid van de omwonenden. Anderzijds is het doel om aandachtspunten te identificeren en het in kaart brengen van mogelijkheden om meer inzicht te krijgen in gezondheidsrisico's. Volgens planning zijn de resultaten te verwachten na de zomer van 2025. Goed om op te merken is dat het onderzoek slechts een verkenning is waarbij vooral gekeken wordt naar bestaande informatie en onderzoek om vervolgens te bepalen wat er nog meer nodig is.

Overigens neemt het RIVM de resultaten van de praktijktoets met de metingen bij Vouershof mee in de verkenning gezondheid omwonenden van Chemelot. Op [deze pagina](#) publiceert het RIVM actuele informatie over de verkenning.

Vraag 4

Beleid en Regelgeving: Zijn er plannen om de bevindingen van de HI-methode mee te nemen in de vergunningverlening voor Chemelot? Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat de resultaten van dit onderzoek ook daadwerkelijk leiden tot verbeteringen in de luchtkwaliteit en de bescherming van de gezondheid van omwonenden?

De provincie is bevoegd gezag en verleent de vergunningen aan Chemelot. Op dit moment is er nog geen juridisch kader om de HI-methode mee te nemen in de vergunningverlening. De staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geeft in de Kamerbrief van 14 april 2025 aan dat in 2026 bepaald wordt of en hoe aanpassing van het beleid aan de orde is, waarbij een Europese aanpak de voorkeur heeft.

In wet- en regelgeving is wel al vastgelegd dat bedrijven de uitstoot van ZZS zoveel mogelijk moeten minimaliseren. Deze verplichting werkt ook positief door op het terugbrengen van de opstelsom van de mogelijke gezondheidseffecten van ZZS. Chemelot werkt hier samen met de provincie Limburg en Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) actief aan en treft maatregelen.

Positief om op te merken is dat het jaar 2024 onder de mengselrisiconorm blijft. De ODZL verwacht dat ook de volgende jaren de uitstoot verder terugloopt, omdat:

- De naftakraker Olefins 3 in 2024 volledig is ontmanteld en niet meer in bedrijf genomen wordt.

- Ontdekt is dat restgassen uit een butadieenfabriek niet goed meer werden verbrand. In 2024 zijn aanpassingen gedaan waarna het probleem is verholpen. Dit blijkt ook uit monitoringsgegevens van ODZL.

De gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein zijn in gesprek met Chemelot en de provincie over de constatering uit de kennisnotitie en bespreken wat eventueel aanvullend nodig is om de gezondheid van omwonenden te beschermen.

Vraag 5

Communicatie met Inwoners: Hoe gaat de gemeente de inwoners informeren over de uitkomsten van het RIVM-onderzoek en eventuele vervolgstappen? Zijn er plannen voor bijeenkomsten of andere vormen van communicatie om vragen en zorgen van inwoners te adresseren?

Inwoners kunnen terecht met hun vragen over gezondheid, ook in relatie tot de kennisnotitie, bij de GGD Zuid-Limburg. Vragen over het onderzoek kunnen zij stellen aan het RIVM. Op 22 april was de eerste Omgevingsdialoog Chemelot in Elsloo. Daar waren mensen van het RIVM aanwezig en konden deelnemers vragen stellen. RIVM heeft aangeboden om nog een sessie voor inwoners te houden over de kennisnotitie. Tijdens de Omgevingsdialoog bleek er grote behoefte te zijn aan een bijeenkomst over het thema gezondheid en industrie. De organisatie daarvan ligt primair bij de provincie Limburg.

De resultaten van de verkenning gezondheid omwonenden Chemelot worden na de zomer verwacht. Een sessie om de resultaten daarvan toe te lichten, wordt door het RIVM gepland.

Vraag 6

Bovenwettelijke Maatregelen: Welke specifieke bovenwettelijke maatregelen worden overwogen om de negatieve impact van Chemelot op de omgeving te beperken? Hoe kunnen inwoners hierbij worden betrokken?

Bovenwettelijke maatregelen zijn opgenomen in het veiligheidsconvenant: 'Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving'. In dit convenant hebben partijen afspraken gemaakt om de veiligheid op en rondom de Chemelot-site verder te verbeteren. Deze afspraken gaan verder dan de wettelijke minimumvereisten. Het gaat bijvoorbeeld om: het vastleggen van veiligheidszones, waarbinnen additionele eisen gelden in het omgevingsplan, realisatie redelijk gasdichte ruimtes binnen omgevingsplandeel Chemelot, het borgen van veiligheidsafspraken over Brightlands Chemelot Campus, het borgen van de toepassing van additionele maatregelen in het gifwolkaandachtsgebied en het rekening houden met domino-effecten.

Participatie en informatievoorziening met de bewoners en bedrijven in het gebied wordt nader uitgewerkt. Het ligt in de verwachting dat dit nog dit jaar zal plaatsvinden.

Let wel: het veiligheidsconvenant is opgesteld met het oog op het voorkomen van en het beperken van de effecten van ongewone incidenten. Het convenant gaat niet over gezondheidsrisico's door blootstelling aan continue emissies.

Als het gaat om luchtkwaliteit zijn er op dit moment geen bovenwettelijke maatregelen als het gaat om het beperken van de uitstoot naar de lucht van ZZS. Er is een wettelijke minimalisatieplicht als het gaat om de uitstoot van ZZS en daar werken de provincie Limburg en Chemelot actief aan.

Vraag 7

Risico's van Mengsels: Kunt u toelichten hoe de gemeente de risico's van mengsels van schadelijke stoffen in de lucht gaat beoordelen en wat nodig is om de gezondheidseffecten voor omwonenden beter in kaart te brengen?

Het beoordelen van de risico's van mengsels van schadelijke stoffen kent nog geen wettelijke of beleidsmatige borging. Het Ministerie van IenW kan ervoor kiezen om de beoordeling van mengsels op te nemen in de regels. Op dat moment zal het aan de Provincie Limburg, als vergunningverlener voor Chemelot, zijn om rekening te houden met de risico's van mengsels in de vergunningverlening. De gemeente heeft geen rol in de beoordeling van deze risico's. Op dit moment bestaat er al een minimalisatieplicht voor ZZS. Het terugdringen van de emissies van individuele ZZS werkt ook positief door op het terugdringen van risico's door mengsels.

Het lopende onderzoek, verkenning gezondheid omwonenden Chemelot van het RIVM, kijkt specifiek naar wat er nodig is om gezondheidseffecten voor omwonenden beter in kaart te krijgen. Wij kijken dan ook uit naar de resultaten.

Vraag 8

Samenwerking met Betrokken Partijen: Hoe werkt de gemeente samen met andere overheden en betrokken organisaties om de actuele situatie rondom Chemelot aan te pakken? Zijn er plannen voor overleg met Sabic en andere relevante partijen?

Het voortdurend monitoren van de ZZS en het houden van toezicht wordt gedaan door de ODZL in opdracht van de Provincie Limburg. Het opstellen en uitvoeren van het vermijdings- en reductieprogramma is een verplichting voor Chemelot als vergunninghouder.

Wij nemen de constatering uit de kennisnotitie serieus en voeren overleg met onder meer Chemelot en de provincie Limburg. Wij werken hierbij actief samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Beek.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Stein,

ValidSigned door Carolien Klesman
op 14-05-2025

de Secretaris,

ValidSigned door Marion Leurs-Mordang
op 14-05-2025

de Burgemeester,

